

СПР з обставинними підрядними частинами порівняння

Уважно прочитати теоретичний матеріал і виконати завдання.

Різновидом **підрядних** речень способу і ступеня дії є підрядні **порівняльні** речення. Вони виражають **порівняння** ознаки чи способу дії, про яку йдеться в головній частині.

Підрядні **порівняльні** речення відповідають на питання як? *подібно до чого?* З головною частиною вони з'єднуються за допомогою сполучників *як, мов (немов), мовби (немовби), наче (неначе), ніби, начебто*. (напр.: *Гуркочуть брили грому в скалах, мов неба колеться горіх.* (Д.Павличко.) *Трісне мороз, наче трісне галузка.* (Є.Гуцало.) **У головній частині може бути прислівник так.** Напр.: *Далеч життя, освіти мою мить так, як висвітлює сонце краплину.* (О.Калашник.) *Як з дуба рве буря пожовклі листи, так дух наш народний вшивали.* (М.Старицький.)

Підрядне **порівняльне** речення може стояти після головного (напр.: *Душа співа, як все співає.* (Олександр Олесь.) *Береза скине листя з себе, мов жінка скине хустку з пліч.* (Є.Гуцало.) *Чорний страх малює чортівнина, ніби серце із грудей хтось вийняв.* (О.Софієнко.), **перед головним** (напр.: *Немовби день чекає ночі, я так побачення чекав* (П.Середюк.) та **всередині** головного речення (напр.: *Колись я тут, мов схимник серед піль, шукав себе у слові на відлюдді.* (І.Гнатюк.).

Підрядне **порівняльне** речення буває неповним – з пропущеним присудком (напр.: *Я стрів тебе, як день волошку в житі.* (І.Редчиць.) *А вітер в степу припадає, як вершник до гриви.* (О.Галета.) *Червоні калини цвітуть у лугах, як щастя дівоче на буйних вітрах.* (Л.Забашта.) .

Як відрізнити складнопідрядне порівняльне речення

від порівняльного звороту

ЗАВДАННЯ. Виконати тести. Вказати підрядні порівняльні речення.

1. Складнопідрядне речення з підрядним порівняльним відповідає на питання

Як? якою мірою?
Де? Куди?
З якою метою?
Як? Подібно до сого?

2. Сполучниками складнопідрядних речень з підрядним порівняння є
бо, через
куди, де
мов, неначе
якщо, якби
3. Складнопідрядним з порівняльною підрядною частиною є
Ти говориш точно, як говорить моя подруга
Вона, як весна, прийшла й усе розцвіло.
Мені почулось, ніби десь плаче дитина.
Діти говорили, майже як дорослі.
4. Складнопідрядним реченням з порівняльною підрядною частиною НЕ є
Неначе все минулося, так я повеселішав.
Люблю тебе, як музику.
Так потемнішало, неначе зараз піде дощ.
Він біг на екзамен, неначе лев біжить на полювання.
5. Складнопідрядне речення з порівняльним підрядним утвориться, якщо речення
Він так сказав... доповнити
що аж стало сумно.
як зазвичай каже людина останнє слово.
коли вже було запізно.
бо так того вимагала ситуація.
6. Встановити відповідність.

А обставинне порівняльне	1. Не знаю, коли весна на крилах тепло принесе в наш край..
Б підрядне з'ясувальне	2. Двір сплановано так, що діти від вулиці ізольовані.
В підрядне означальне	3. Найбільше люблю пору, коли збирають жнива і співають пісень.
Г обставинне способу дії	4. Чумаки не любили заліза, бо вона притягає грім.
	5. Чайка скиглить літаючи, мов за дітьми плаче.